

Η κλίμακα στην τέχνη

Μια σύνθεση κι επομένως ένα έργο διέπεται από διάφορες παραμέτρους, οι οποίες καθορίζουν την αισθητική αξία του έργου αλλά και το χαρακτήρα του. Αυτές οι παράμετροι είναι κατά κύριο λόγο η φόρμα, το σχήμα, ο όγκος, ο χώρος κ.α.

Ωστόσο ένας καλλιτέχνης κατά τη διαδικασία της παραγωγής του έργου του, με τη χρήση γνώσεων στο πεδίο της ιστορίας της τέχνης, τη δημιουργικότητα και τις ανάγκες του έργου, διεξάγει έρευνες στην πορεία του για να εκφραστεί πιο πετυχημένα και συνολικά.

Μια από αυτές τις έρευνες δε θα μπορούσε να μην συμπεριλαμβάνει την έρευνα της κλίμακας στο πλαίσιο της τέχνης.

Ορισμός

Η κλίμακα στην τέχνη αναφέρεται στο μέγεθος ενός αντικειμένου σε σχέση με μια σαφή σειρά μετρήσεων. Οι καλλιτέχνες χρησιμοποιούν την κλίμακα για τη δημιουργία έργων τέχνης, στα οποία το σχετικό τους μέγεθος συσχετίζεται με το μέγεθος του ανθρώπινου σώματος.

Η χρήση της κλίμακας παίρνει ποικίλες προεκτάσεις πρακτικά σε αντιστοιχία με το χαρακτηριστικά του έργου, κάτι που δεν καλύπτεται σε ένα γενικό ορισμό.

Το θέμα της κλίμακας ξεκινάει από την αρχή της ιστορίας της τέχνης.

Με απλά λόγια, ο εκάστοτε καλλιτέχνης επέλεγε με βάση τις κοινωνικές συνθήκες αλλά και τις ανάγκες του έργου του το μέγεθος που θα απεικόνιζε το θέμα του.

Για πρώτη φορά όμως το θέμα της κλίμακας παίρνει άλλη διάσταση όταν ο ρεαλιστής ζωγράφος, Gustave Courbet, τον 19^ο αιώνα επιλέγει να αποδώσει καθημερινές σκηνές άγνωστων προσώπων της εποχής σε μνημειακές διαστάσεις, διαστάσεις που μέχρι τότε χρησιμοποιούνταν για την απεικόνιση ιστορικών, θρησκευτικών και μυθολογικών θεμάτων.

After dinner at Ornans by Gustave Courbet 1848-9

A funeral at Ornans by Gustave Courbet 1849

Στη σύγχρονη τέχνη η κλίμακα αποκτά ιδιαίτερη θέση και νόημα ειδικά στις περιπτώσεις των έργων που χαρακτηρίζονται κατά κύριο λόγο από αυτήν.

Η Βρετανίδα ζωγράφος, που συγκαταλέγεται στους Young British Artists, Jenny Saville (γεν.1970) στη δουλειά της χρησιμοποιεί μεγαλύτερη από το φυσικό μέγεθος κλίμακα παραμορφώνοντας τις φιγούρες της.

Το μάτι του θεατή κινείται στο χώρο που καταλαμβάνει η σάρκα, την οποία πλάθει με ένα μουσικό τρόπο δημιουργώντας ένα ρυθμό

με παύσεις και εντάσεις. Με αυτό τον τρόπο αποκτά το κάθε σημείο του έργου μια αίσθηση ιδιαίτερης σημασίας.

Strategy (South Face, Front Face, North Face) 1993-94 Oil on canvas (triptych) 274 x 640 cm

Trace 1993-94 Oil on canvas 213.5 x 165 cm

Plan 1993 Oil on canvas 274 x 213.5 cm

Fulcrum 1999 Oil on canvas 261.6 x 487.7 cm

Η Αμερικανίδα, νεο-ενοσιολογική καλλιτέχνη Jenny Holzer (γεν.1950) προβάλλει , σε μνημειώδη κλίμακα πάνω σε κτίρια ή περιοχές, ρήσεις αντιμετωπίζοντας την πολιτική του λόγου. Με αυτή τη διασταση δημιουργεί στο θεατή μια θρησκευτική ατμόσφαιρα και μια καθολική αίσθηση.

Boston 2010

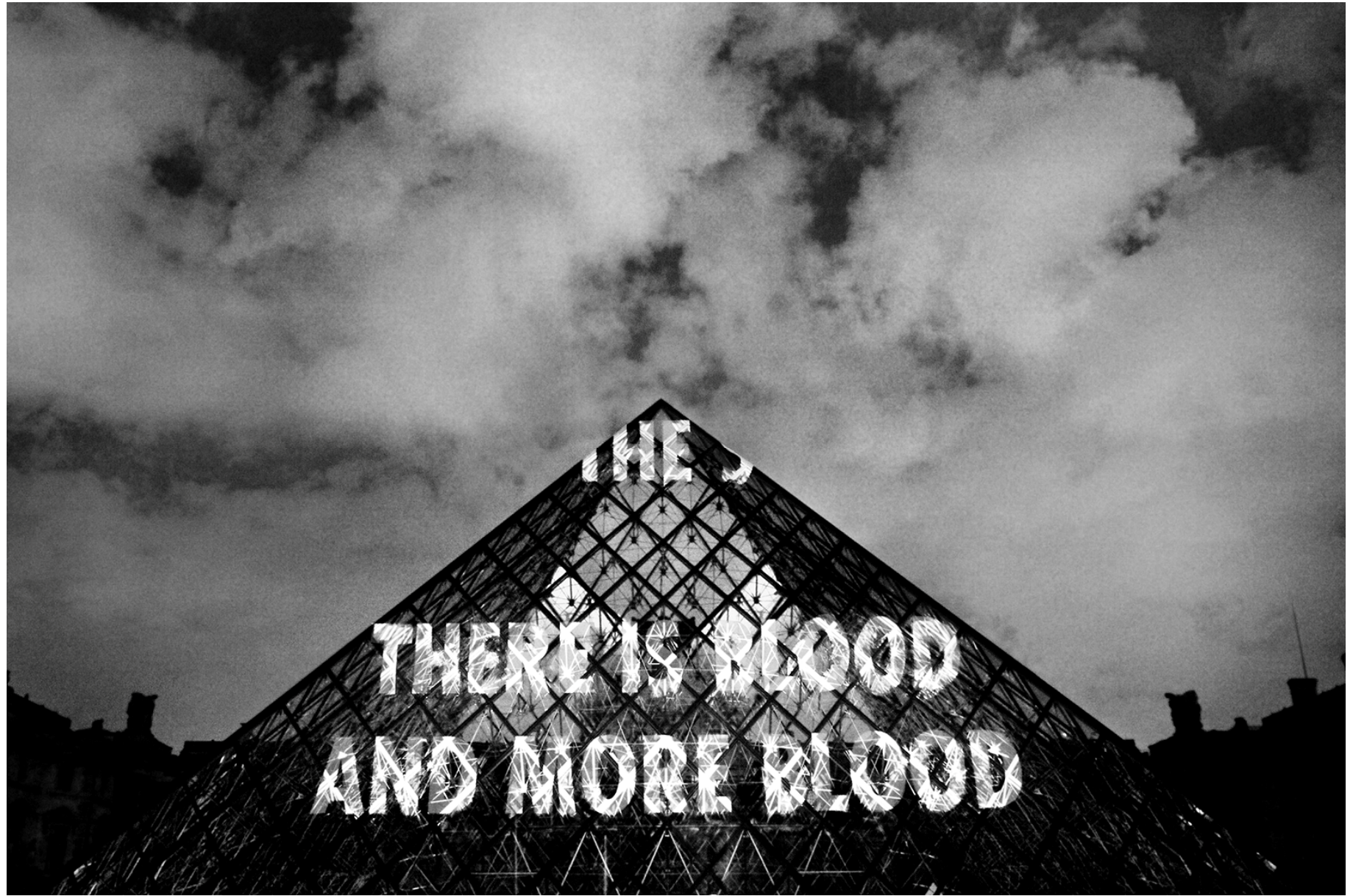

THE BOARD
THE TERRORIST,
THE WATCHING

THE BOARD IN THE BOARD

Paris 2009

Ο Βρετανός καλλιτέχνης Antony Gormley (γεν. 1950) στο έργο του ερευνά τη σχέση του σώματος με το χώρο.

Ιδέα του για το πώς η γλυπτική λειτουργεί στο τοπίο είναι ότι είναι ένα σταθερό σημείο σε ένα κινούμενο κόσμο. Η όλη ιδέα του έργου EXPOSURE είναι ότι το έργο αυτό, φτιαγμένο σε μια δεδομένη στιγμή, με τις ρίζες του στο έδαφος, αντιδρά με το χρόνο στο μεταβαλλόμενο περιβάλλον. Μία από τις γνωστές περιβαλλοντικές αλλαγές που συμβαίνουν είναι η αύξηση της στάθμης της θάλασσας μέσα από την υπερθέρμανση του πλανήτη. Είναι κρίσιμο για εκείνον ότι κατά τη στιγμή της παραγωγής αυτό το έργο αντιδρά με τον θεατή. Με την πάροδο του χρόνου, με την αύξηση της στάθμης της θάλασσας σημαίνει ότι θα πρέπει να υπάρχει μια αύξηση του φράγματος κάτι που συγκαταλήγει στο ότι θα πρέπει να υπάρχει μια προοδευτική ταφή του έργου.

EXPOSURE, 2010

Richard Serra (γεν.1938)

RICHARD SERRA, *inside out*, 2013 weatherproof steel 401.3x 2,494.3x1,222.6 cm

Ο Αμερικάνος γλύπτης Charles LeDray (γεν. 1960) φτιάχνει καθημερινά αντικείμενα σε πολύ μικρή κλίμακα δημιουργώντας στο θεατή μια μαγική ατμόσφαιρα σαν να έπεσε στη Χώρα των Θαυμάτων. Τα αντικείμενα μοιάζουν με παιχνίδια και είναι τόσο ευαίσθητα όσο και αυστηρά. Η μικρή τους διάσταση προδιαθέτει το θεατή, σε αυτά τα μη σημαντικά υπο άλλες συνθήκες αντικείμενα, να δώσει σημασία και να τα επεξεργαστεί από κοντά και με προσοχή στην ιδιαίτερη λεπτομέρεια με την οποία έχουν σχεδιαστεί.

Charles LeDray, MENS SUITS (2006-2010), mixed media

Ο Αμερικάνος Rudolf Stingel στο Palazzo Grassi δημιουργεί σε συνεργασία με την Elena Geuna μία in situ εγκατάσταση. Το έργο, το οποίο σχεδιάστηκε ειδικά για το Palazzo Grassi, απλώνεται σε ένα χώρο πάνω από 5.000 τετραγωνικά μέτρα.

Όπως στην Art Nounveau ο θεατής είναι κομμάτι του έργου και μπορεί να το απολαύσει στο σύνολό του. Ο Rudolf φτιάχνει ένα περιβάλλον στο οποίο έργο τέχνης αποτελούν όλα, το πάτωμα, το ταβάνι, τα ανοίγματα κτλ.

Σε όλα τα δωμάτια του Palazzo Grassi, με βάση ένα ανατολίτικο χαλί καλύπτεται όλη η επιφάνεια των τοίχων και δαπέδων.

Piero Fabbri

© Piero Fabbri

JEFF KOONS

ZOE LEONARD

EDWARD KIENHOLZ

D & J CHAPMAN

Ο Nicolas Paradiselo (γεν.1992) μέσω της εικαστικής του γλώσσας πραγματεύεται προσωπικά βιώματα που προκύπτουν στο πλαίσιο της σημερινής κοινωνικής πραγματικότητας.

Χρησιμοποιεί εικόνες στις οποίες επιλέγει ένα κεντρικό θέμα που παρουσιάζεται αναπαραστατικά και κινείται σε ένα γυμνό από παραπληρωματικά στοιχεία χώρο.

Η λιτή αφήγηση σε συνδυασμό με την υποβλητική ατμόσφαιρα και το μνημειακό μέγεθος αντανakλούν τη διάθεση του καλλιτέχνη .

Until the end, oil on canvas, 288 x 195 cm, Nicolas Paradiselo, 2013